

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar declarate de avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului și a Șefului adjunct al Direcției generale administrare fiscală Nord al SFS, Oboroc Anna, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 martie 2020, în cauza penală privindu-l pe

DUBENCO Vasile XXXXX, *născut la XXXXX,*
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.08.2017 – 17.05.2018;

Instanța de apel: 18.06.2018 – 11.03.2020;

Instanța de recurs: 21.07.2020 – 19.08.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Edineț, sediul Ocnița, din 17 mai 2018, Dubenco Vasile a fost achitat de sub învinuirea adusă în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (4), 324 alin. (2) lit. c) și 327 alin. (1) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

A fost respinsă ca neîntemeiată pretenția Serviciul Fiscal de Stat către Dubenco Vasile privind încasarea de la ultimul în beneficiul statului a prejudiciului în valoare de 62.400 lei.

A fost respinsă ca neîntemeiată pretenția procurorului privind încasarea de la Dubenco Vasile în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 37.350 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Dubenco Vasile, a fost învinuit de organul de urmărire penală, că el, deținând funcția de inspector principal, grad special de căpitan al Serviciului Vamal, conform ordinului 456-c din 09.06.2003, fiind angajat al Serviciului Vamal, desfășurând activitatea de serviciu în cadrul Biroului vamal Briceni, Postului vamal Otaci, situat în Republica Moldova, XXXXX, acționând contrar obligațiilor impuse de funcția deținută prin fișa de post, Codului Vamal, Codului de conduită a colaboratorului vamal și Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției, fiind obligat să nu se lase influențat în luarea deciziilor de către persoane din afara instituției, în special în situația în care acest fapt ar conduce la crearea anumitor favoruri unei persoane, iar comportamentul său atât public, cât și privat, nu trebuie să-l facă vulnerabil de o influență nedatorată altei persoane, să respingă și să comunice conducătorului ierarhic superior orice tentative sau acte de corupție, să nu folosească

poziția sa în interese particulare și să nu sugereze o recompensă pentru îndeplinirea oricăror atribuții de serviciu, să nu solicite, să nu primească sau să nu accepte cadouri, împrumuturi și orice alte valori sau servicii, în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, de la persoane cu care se află în relații de serviciu, urmărind în scop de profit, a săvârșit următoarele fapte infracționale:

La data de 19.08.2016, în intervalul de timp 09:47:21-10:02:32 a pretins, acceptat și primit personal pentru sine de la Cataranciuc Oleg, șoferul autocarului de model "Mercedes" cu XXXXX, supus controlului vamal în Postul vamal Otaci, în calitate de mită mijloace bănești proporțiile cărora nu depășesc 100 u.c., reieșind din formula a câte 10 lei pentru fiecare pasager transportat, plus 50 lei pentru autocar, ce nu i se cuvenea, pentru a nu interveni, a favoriza și a autoriza trecerea persoanelor aflate în autocar, autocarul de model "Mercedes" cu XXXXX și a mărfurilor transportate în acest autocar peste frontiera de stat a Republicii Moldova, prin Postul vamal Otaci, fără efectuarea controlului la trecerea frontierei și controlului vamal obligatoriu și/sau cu încălcarea procedurii legale stabilite prin Legea cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova.

Potrivit datelor de care dispunea organul de urmărire penală la 19.08.2016 cu autocarul de model "Mercedes" cu XXXXX, prin punctul de trecere a frontierei Otaci au fost transportate 41 persoane.

Tot el, este învinuit de faptul că, la data de 19.08.2016, în intervalul de timp 12:08:19-12:12:11 a pretins, acceptat și primit personal pentru sine de la Cotorobai Ghenadie, șoferul autocarului de model "Mercedes" cu XXXXX, supus controlului vamal în Postul vamal Otaci, în calitate de mită mijloace bănești proporțiile cărora nu depășesc 100 u.c., reieșind din formula a câte 10 lei pentru fiecare pasager transportat plus 50 lei pentru autocar, ce nu i se cuvenea, pentru a nu interveni, a favoriza și a autoriza trecerea persoanelor aflate în autocar, autocarul de model "Mercedes" cu XXXXX și a mărfurilor transportate în acest autocar peste frontiera de stat a Republicii Moldova, prin Postul vamal Otaci, fără efectuarea controlului la trecerea frontierei și controlului vamal obligatoriu și/sau cu încălcarea procedurii legale stabilite prin Legea cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova.

Potrivit datelor de care dispunea organul de urmărire penală la 19.08.2016, cu autocarul de model Mercedes cu XXXXX, prin punctul de trecere a frontierei Otaci au fost transportate 16 persoane.

La fel inculpatul a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.(2) lit. c) Cod penal prin faptul că el, la 19.08.2016, în intervalul de timp 17:36:41-17:41:32 a pretins, a acceptat și primit prin extorcare personal pentru sine de la Dracescu Ion, șoferul autocarului de model "Mercedes" cu XXXXX, supus controlului vamal în Postul vamal Otaci, în calitate de mită mijloace bănești proporțiile cărora nu depășesc 100 u.c. și anume suma de 100 lei ce nu i se cuvenea, pentru a nu interveni, a favoriza și a autoriza trecerea persoanelor aflate în autocar, autocarul de model "Mercedes" cu XXXXX și a mărfurilor transportate în acest autocar peste frontiera de stat a Republicii Moldova, prin Postul vamal Otaci, tară efectuarea controlului la trecerea frontierei și controlului vamal obligatorii și/sau cu încălcarea procedurii legale stabilite prin Legea cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova.

Potrivit datelor de care dispunea organul de urmărire penală la 19.08.2016 cu autocarul de model "Mercedes" cu XXXXX, prin punctul de trecere a frontierei Otaci au fost transportate 18 persoane.

De asemenea, inculpatul a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, din motiv că deținând aceeași funcție, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fie comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar, obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a comis infracțiunea de abuz de serviciu în următoarele circumstanțe:

1. La data de 04.06.2016, Dubenco Vasile, aflându-se la serviciu, pe sensul de ieșire, documentând traversarea frontierei de stat de către unitatea de transport cu XXXXX, a acceptat și primit de la șoferul autocarului care efectua o rută privată pentru SRL „Prosper Trans”, fila de control din foia de parcurs nr. 13 din carnetul Interbus nr.0004076, fără ca aceasta să fie completată în modul cuvenit la capitolul „categoria serviciului prestat”, prin bifarea căsuței corespunzătoare, fapt ce contravine Hotărârii Guvernului nr. 456 din 24.04.2007.

În continuare, la data de 10.06.2016, la revenire în țară, deși șoferul a selectat în foaia MDI a foii de parcurs nr.13 din carnetul Interbus nr. 0004076, categoria serviciului „B”, care presupune călătoria dus încărcat întors în gol, inspectorul vamal care a documentat mijlocul de transport se afla în imposibilitate de a contrapune datele prezentate în fila MD2 a foii de parcurs nr. 13 din carnetul Interbus nr. 0004076, cu fila de control primită de Dubenco Vasile la 04.06.2016.

Fiind contrapusă informația din baza de date a poliției de frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat a unității de transport cu XXXXX la 04.06.2016 și 10.06.2016, s-a stabilit că autocarul a ieșit din țară încărcat la fel și la revenire de asemenea a transportat pasageri, datele persoanelor fiind diferite, astfel în cazul dat categoria „B”, nu a fost respectată, mai mult ca atât, în fila de control nefiind selectat nici un serviciu, fapt ce excludea de la început existența unui suport legal pentru contrapunere.

În baza informației ridicate de la Serviciul Vamal s-a stabilit că unitatea de transport a fost verificată la ieșirea din țară de către inspectorul vamal Dubenco Vasile care avea obligația de a verifica corectitudinea completării filei de control, confirmând acest fapt prin aplicarea ștampilei de serviciu, iar pe sensul de intrare în țară de către inspectorul vamal Gonciar Ruslan, care avea obligația să verifice corectitudinea respectării categoriei serviciului prestat prin contrapunerea datelor din fila de control cu cele din fila MDI și MD2.

2. La data de 04.06.2016, Dubenco Vasile, aflându-se la serviciu, pe sensul de ieșire, documentând traversarea frontierei de stat de către unitatea de transport cu XXXXX, a acceptat și primit de la șoferul autocarului care efectua o rută privată pentru SRL „Scorpion Trans”, fila de control din foia de parcurs nr.24 din carnetul Interbus nr. 0004009, fără ca aceasta să fie completată în modul cuvenit la capitolul "categoria serviciului prestat" prin bifarea căsuței corespunzătoare fapt ce contravine Hotărârii Guvernului nr.456 din 24.04.2007.

În continuare, la data de 10.06.2016, la revenire în țară, inspectorul vamal care a documentat intrarea în țară a unității de transport cu XXXXX, a autorizat traversarea punctului de trecere, deși de către agentul economic SRL „Scorpion Trans” nu a fost selectat ”categoria serviciului prestat” nici în fila MDI a foii de parcurs nr. 24 din carnetul Interbus nr. 0004009.

Fiind contrapusă informația din baza de date a poliției de frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat a unității de transport cu XXXXX la 04.06.2016 și 10.06.2016, s-a stabilit că pe sensul de ieșire au fost transportați călători inclusiv și pe sensul de intrare. Astfel, se constată că foile de parcurs respective nu au fost completate conform rigorilor Hotărârii Guvernului nr. 456 din 24.04.2007, inclusiv nu au fost întreprinse acțiunile prevăzute de pct. 39 din actul normativ.

În baza informației ridicate de la Serviciul Vamal s-a stabilit, că unitatea de transport a fost verificată la ieșirea din țară de către inspectorul vamal Dubenco Vasile care avea obligația de a verifica corectitudinea completării filei de control, confirmând acest fapt prin aplicarea ștampilei de serviciu iar pe sensul de intrare în țară de către inspectorul vamal Răducan Marian, care avea obligația să verifice corectitudinea respectării categoriei serviciului prestat prin contrapunerea datelor din fila MDI sau MD2 cu cea din fila de control, iar în caz de depistare a încălcărilor să întreprindă acțiunile prevăzute de pct. 39 al Hotărârii Guvernului nr. 456 din 24.04.2007, inclusiv cu întocmirea actului respectiv;

3. La data de 04.06.2016, Dubenco Vasile, aflându-se la serviciu, pe sensul de ieșire, documentând traversarea frontierei de stat de către unitatea de transport cu XXXXX, a acceptat și primit de la șoferul autocarului care efectua o rută privată pentru SRL „Scorpion Trans”, fila de control din foaia de parcurs nr. 01 din carnetul Interbus nr. 0004290, fără ca aceasta să fie completată în modul convenit la capitolul ”categoria serviciului prestat” prin bifarea căsuței corespunzătoare, fapt ce contravine Hotărârii Guvernului nr. 456 din 24.04.2007.

În continuare, la 09.06.2016, la revenire în țară, deși șoferul a selectat în foaia MDI a foii de parcurs nr.01 din carnetul Interbus nr. 0004290 categoria serviciului „B”, care presupune călătoria dus încărcat întors în gol, inspectorul vamal, care a documentat autocarul la revenire în țară, se afla în imposibilitate de a contrapune datele prezentate în MDI a foii de parcurs nr. 01 din carnetul Interbus nr. 0004290 cu fila de control primită de Dubenco Vasile la 04.06.2016.

Fiind contrapusă informația din baza de date a poliției de frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat a unității de transport cu XXXXX la 04.06.2016 și 09.06.2016, s-a stabilit că pe sensul de ieșire au fost transportați călători la fel și pe sensul de intrare, astfel încât categoria „B” indicată în fila MDI nefiind respectată, mai mult ca atât, în fila de control nefiind selectat nici un serviciu fapt ce exclude de la început existența unui suport pentru contrapunere.

În baza informației ridicate de la Serviciul Vamal s-a stabilit că unitatea de transport a fost verificată la ieșirea din țară de către inspectorul vamal Dubenco Vasile care avea obligația de a verifica corectitudinea completării filei de control, confirmând acest fapt prin aplicarea ștampilei de serviciu, iar pe sensul de intrare în țară de către inspectorul vamal Rață Valeriu, care avea obligația să verifice corectitudinea respectării categoriei serviciului

prestat prin contrapunerea datelor din fila MDI sau MD2 cu cea din fila de control, iar în caz de depistare a încălcărilor să întreprindă acțiunile prevăzute de pct. 39 al Hotărârii Guvernului nr. 456 din 24.04.2007, inclusiv cu întocmirea actului respectiv;

4. La data de 12.06.2016, Dubenco Vasile, aflându-se la serviciu, pe sensul de ieșire, documentând traversarea frontierei de stat de către unitatea de transport cu XXXXX, a acceptat și primit de la șoferul autocarului, care efectua o rută privată pentru SRL „Prosper Trans”, fila de control din foaia de parcurs nr. 14 din carnetul Interbus nr. 0004076, fără ca aceasta să fie completată în modul convenit la capitolul ”categoria serviciului prestat” prin bifarea căsuței corespunzătoare, fapt ce contravine Hotărârii Guvernului nr. 456 din 24.04.2007.

În continuare, la data de 14.06.2016, la revenire în țară, deși șoferul a selectat în foaia MDI a foii de parcurs nr.14 din carnetul Interbus nr. 0004076 categoria serviciului „B”, care presupune călătoria dus încărcat întors în gol, inspectorul vamal, care a documentat autocarul la revenire în țară, se afla în imposibilitate de a contrapune datele prezentate în MD2 a foii de parcurs nr.14 din carnetul Interbus nr. 0004076 cu fila de control primită de Dubenco Vasile la 12.06.2016.

Fiind contrapusă informația din baza de date a poliției de frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat a unității de transport cu XXXXX la 12.06.2016 și 14.06.2016, s-a stabilit că autocarul a ieșit din țară încărcat lafel și pe sensul de intrare, datele persoanelor fiind diferite, astfel în cazul dat categoria „B”, nu a fost respectată, mai mult ca atât, în fila de control nefiind selectat nici un serviciu, fapt ce exclude de la început existența unui suport legal pentru contrapunere.

În baza informației ridicate de la Serviciul Vamal s-a stabilit că unitatea de transport a fost verificată la ieșirea din țară de către inspectorul vamal Dubenco Vasile care avea obligația de a verifica corectitudinea completării filei de control, confirmând acest fapt prin aplicarea ștampilei de serviciu, iar pe sensul de intrare în țară de către inspectorul vamal Pisari Sergiu, care avea obligația să verifice corectitudinea respectării categoriei serviciului prestat prin contrapunerea datelor din fila de control cu cele din fila MDI și MD2, confirmând respectarea regimului ales prin aplicarea sigilii personale;

5. La data de 28.06.2016, Dubenco Vasile, aflându-se la serviciu, pe sensul de ieșire, documentând traversarea frontierei de stat de către unitatea de transport cu XXXXX, a acceptat și primit de la șoferul autocarului care efectua o rută privată pentru SRL „Prosper Trans”, fila de control din foaia de parcurs nr.06 din carnetul Interbus nr. 0004276, fără ca aceasta să fie completată în modul convenit la capitolul ”categoria serviciului prestat” prin bifarea căsuței corespunzătoare, fapt ce contravine Hotărârii Guvernului nr.456 din 24.04.2007.

În continuare, la data de 01.07.2016, la revenire în țară, deși șoferul a selectat în fila MD2 a foii de parcurs nr. 06 din carnetul Interbus nr.0004276 categoria serviciului prestat de tip „A”, (călătoria cu ușile închise), care în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 456 din 24.04.2007 presupune servicii derulate cu același autobuz sau autocar care transportă același grup de călători de-a lungul călătoriei și îi aducea înapoi la locul de plecare, inspectorul vamal, care a documentat autocarul la revenire în țară, se afla în imposibilitate de a contrapune datele prezentate în fila MD2 a foii de parcurs nr. 06 din carnetul Interbus

nr. 0004276 cu datele din fila de control primită de inspectorul vamal Dubenco Vasile la 28.06.2016.

Fiind contrapusă informația din baza de date a poliției de frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat a unității de transport cu XXXXX la 28.06.2016 și 01.07.2016, s-a stabilit că datele pasagerilor pe sensul de ieșire și cel de intrare în țară diferă, astfel încât se constată că categoria serviciului prestat, în cazul dat „A”, indicată în fila MD2 nu a fost respectată, mai mult ca atât, în fila de control, nefiind selectat nici un serviciu, fapt ce exclude de la început existența datelor pentru contrapunere.

În baza informației ridicate de la Serviciul Vamal s-a stabilit, că unitatea de transport a fost verificată la ieșirea din țară de către inspectorul vamal Dubenco Vasile care avea obligația de a verifica corectitudinea completării filei de control, confirmând acest fapt prin aplicarea ștampilei de serviciu, iar pe sensul de intrare în țară de către inspectorul vamal Pisari Sergiu, care avea obligația să verifice corectitudinea respectării categoriei serviciului prestat prin contrapunerea datelor din fila MDI sau MD2 cu cea din fila de control;

6. La data de 19.08.2016, Dubenco Vasile, aflându-se la serviciu, pe sensul de intrare, a documentat traversarea frontierei de stat de către unitatea de transport cu XXXXX, care efectua o rută privată pentru SRL „Scorpion Trans”, concomitent urmând ai fi prezentate pentru control filele MDI și MD2 din foaia de parcurs nr. 05 din carnetul Interbus nr. 0004324.

Potrivit informațiilor conținute în filele MDI din foaia de parcurs nr.05 a carnetului Interbus nr.0004324, agentul economic a selectat categoria serviciului „B”, care presupune călătoria dus încărcat întors în gol, iar potrivit informației conținute în fila de control al foii de parcurs nr.05 a carnetului Interbus nr.0004324, agentul economic a selectat categoria serviciului „A” (călătoria cu ușile închise), care în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 456 din 24.04.2007 presupune servicii derulate cu același autobuz sau autocar care transportă același grup de călători de-a lungul călătoriei și îl aduce înapoi la locul de plecare.

Fiind contrapusă informația din baza de date a poliției de frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat a unității de transport cu XXXXX la 14.08.2016 și 19.08.2016, s-a stabilit că pe sensul de ieșire au fost transportați călători inclusiv și pe sensul de intrare, astfel încât categoria „B”, indicată în fila MDI nu a fost respectată, mai mult decât atât, în fila de control fiind indicată o categorie diferită.

În baza informației ridicate de la Serviciul Vamal s-a stabilit, că unitatea de transport a fost verificată la ieșirea din țară de către inspectorul vamal Igor Iriciuc, iar pe sensul de intrare în țară de către inspectorul vamal Dubenco Vasile, care avea obligația să verifice corectitudinea respectării categoriei serviciului prestat prin contrapunerea datelor din fila MD 1 sau MD2 cu cea din fila de control, iar în caz de depistare a încălcărilor să întreprindă acțiunile prevăzute de pct.39 al Hotărârii Guvernului nr.456 din 24.04.2007, inclusiv cu întocmirea actului respectiv;

7. La data de 26.08.2016, Dubenco Vasile, aflându-se la serviciu, pe sensul de intrare, a documentat traversarea frontierei de stat de către unitatea de transport cu XXXXX, care efectua o rută privată pentru SRL „Scorpion Trans”, unde în cadrul controlului urmau a-i fi prezentate filele MDI și MD2 al foii de parcurs. nr. 11 a carnetul Interbus nr. 0004290.

Potrivit informațiilor conținute în filele MDI a foii de parcurs nr. 11 din carnetul Interbus nr. 0004290 agentul economic a selectat categoria serviciului „B”, care presupune călătoria dus încărcat întors în gol, corectitudinea întocmirii fiind verificată de inspectorul vamal Lisnic Daniel prin aplicarea în partea stângă de jos a ștampilei Serviciului vamal cu nr. 1641, care-i aparține.

Totodată, potrivit filei de control a foii de parcurs nr. 11 din carnetul Interbus nr. 0004290, a fost acceptate și primite de inspectorul vamal Lisnic Daniel la 23.08.2016, agentul economic nu a selectat careva categorie a serviciului prestat.

Fiind contrapusă informația din baza de date a poliției de frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat a unității de transport cu XXXXX la 23.08.2016 și 27.08.2016, s-a stabilit că pe sensul de ieșire au fost transportați călători inclusiv și pe sensul de intrare, astfel categoria „B”, nefiind respectată, mai mult ca atât, în fila de control nefiind selectat nici un serviciu fapt ce exclude de la început existența unui suport legal pentru contrapunere.

În baza informației ridicate de la Serviciul Vamal s-a stabilit, că unitatea de transport a fost verificată la ieșirea din țară de către inspectorul vamal Lisnic Daniel, iar pe sensul de intrare în țară de către inspectorul vamal Dubenco Vasile, care avea obligația să verifice corectitudinea respectării categoriei serviciului prestat prin contrapunerea datelor din fila MDI sau MD2 cu cea din fila de control, iar în caz de depistare a încălcărilor să întreprindă acțiunile prevăzute de pct.39 al Hotărârii Guvernului nr.456 din 24.04.2007, inclusiv cu întocmirea actului respectiv;

8. La data de 26.08.2016, Dubenco Vasile, aflându-se la serviciu, pe sensul de intrare, a documentat traversarea frontierei de stat de către unitatea de transport cu XXXXX, care efectua o rută privată pentru SRL „Scorpion Trans”, unde urmau ai fi prezentate filele MDI și MD2 din foaia de parcurs nr.19 din carnetul Interbus nr. 0004138.

Potrivit informațiilor conținute în fila MDI din foaia de parcurs nr. 19 din carnetul Interbus nr. 0004138, agentul economic a selectat categoria serviciului „B”, care presupunea călătoria dus încărcat întors în gol, corectitudinea întocmirii fiind verificată de inspectorul vamal Lisnic Daniel prin aplicarea în partea stângă de jos a ștampilei Serviciului vamal cu nr.1641, care-i aparține.

Totodată, potrivit filei de control a foii de parcurs nr. 19 din carnetul Interbus nr. 0004138, au fost acceptate și primite de inspectorul vamal Lisnic Daniel la 23.08.2016 agentul economic nu a selectat careva categorie a serviciului prestat.

Fiind contrapusă informația din baza de date a poliției de frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat a unității de transport cu XXXXX la 23.08.2016 și 26.08.2016, s-a stabilit că pe sensul de ieșire au fost transportați călători inclusiv și pe sensul de intrare, astfel categoria „B”, nefiind respectată, mai mult ca atât, în fila de control nefiind selectat nici un serviciu fapt ce exclude de la început existența unui suport legal pentru contrapunere.

În baza informației ridicate de la Serviciul Vamal s-a stabilit, că unitatea de transport a fost verificată la ieșirea din țară de către inspectorul vamal Lisnic Daniel, care avea obligația de a verifica corectitudinea completării filei de control, confirmând acest fapt prin aplicarea ștampilei de serviciu, iar pe sensul de intrare în țară de către inspectorul vamal

Dubenco Vasile, care avea obligația să verifice corectitudinea respectării categoriei serviciului prestat prin contrapunerea datelor din fila MDI sau MD2 cu cea din fila de control, iar în caz de depistare a încălcărilor să întreprindă acțiunile prevăzute de pct. 39 al Hotărârii Guvernului nr. 456 din 24.04.2007, inclusiv cu întocmirea actului respectiv, circumstanță care nu a avut loc.

9. La data de 03.09.2016, Dubenco Vasile, aflându-se la serviciu, pe sensul de intrare, a documentat traversarea frontierei de stat de către unitatea de transport cu XXXXX, care efectua o rută privată pentru SRL „Scorpion Trans”, unde fiindu-i prezentată fila MDI a foii de parcurs nr.06 din carnetul Interbus nr.0004358 în care era selectată categoria serviciului prestat „B”, care presupunea călătoria dus încărcat întors în gol, fără a o contrapune cu fila de control a foii de parcurs nr.06 din carnetul Interbus nr. 0004358 primită de inspectorul vamal Lisnic Daniel la 31.08.2016 a autorizat trecerea mijlocului de transport fără a sesiza autoritatea competentă referitor la încălcarea comisă.

Or, potrivit filei de control din foaia de parcurs nr.06 din carnetul Interbus nr. 0004358 primită de inspectorul vamal Lisnic Daniel la 31.08.2016, agentul economic nu a selectat categoria serviciului prestat fapt ce excludea de la început existența unui suport pentru contrapunere.

Fiind contrapusă informația din baza de date a poliției de frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat a unității de transport cu XXXXX la 31.08.2016 și 01.09.2016, s-a stabilit că pe sensul de ieșire au fost transportați călători, iar pe sensul de intrare nu.

În baza informației ridicate de la Serviciul Vamal s-a stabilit, că unitatea de transport a fost verificată la ieșirea din țară de către inspectorul vamal Lisnic Daniel, care avea obligația de a verifica corectitudinea completării filei de control, confirmând acest fapt prin aplicarea ștampilei de serviciu, iar pe sensul de intrare în țară de către inspectorul vamal Dubenco Vasile, care avea obligația să verifice corectitudinea respectării categoriei serviciului prestat prin contrapunerea datelor din fila MDI sau MD2 cu cea din fila de control, iar în caz de depistare a încălcărilor să întreprindă acțiunile prevăzute de pct. 39 al Hotărârii Guvernului nr. 456 din 24.04.2007, inclusiv cu întocmirea actului respectiv.

Faptele descrise au generat neatragerea la răspundere contravențională a agenților economici și a persoanelor fizice care nemijlocit se fac vinovate de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 197 alin. (14) din Codul contravențional.

Astfel, Dubenco Vasile, folosindu-se intenționat de funcția deținută, urmărind scopul favorizării unor agenții economici care desfășoară activitatea de transport de pasageri în baza carnetelor ”INTERBUS”, în scopul determinării acestora să transmită angajaților vamali a mijloacelor bănești în calitate de mită reieșind din formula a câte 10 lei pentru fiecare pasager transportat, plus 50 lei pentru autocar, a omis respectarea prevederilor Hotărârii de Guvern „Cu privire la aprobarea Regulamentului pentru implementarea Acordului Interbus”, nr. 456 din 24.04.2007, unde potrivit art. 39, dacă foile de parcurs (INTERBUS) sunt completate la toate rubricile conform cerințelor stabilite și datele indicate în ele corespund datelor de facto, inspectorul confirmă verificarea acestora în rubrica 9, prin aplicarea semnăturii și ștampilei, cu indicarea datei, denumirii postului, face însemnările corespunzătoare în registru după care permite ca autobuzul să-și continue cursa.

Totodată, în cazul depistării încălcărilor, inspectorul întocmește actul corespunzător, anulează foile de parcurs MDI, MD2 (INTERBUS) cu mențiunea respectivă în rubrica 9 a acestora și în registru, recomandă agentului transportator să completeze alte foi de parcurs după care permite trecerea autobuzului pentru efectuarea de mai departe a cursei. Actul cu anexarea foii de parcurs MD2 și a filei de control se prezintă în decurs de trei zile la oficiul central al organului competent.

Potrivit prevederilor Codului contravențional, la momentul comiterii contravenției incriminate, sancțiunea art. 197 alin.(14) Cod contravențional se reducea la amendă de la 120 la 140 u.c. aplicată persoanei fizice și/sau amendă de la 400 la 450 u.c. aplicată persoanei juridice.

Potrivit prevederilor art. 34 din Cod contravențional, u.c. la acea perioadă era stabilită - 20 lei.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 539 din 23.04.2008 cu privire la crearea Agenției Naționale Transport Auto publicată în Monitorul Oficial 82/521 din 29.04.2008 - Agenția este o autoritate publică cu statut de persoană juridică în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, activează în baza principiilor de autogestiune și autofinanțare, dispune de bilanț autonom, conturi bancare, inclusiv valutare, ștampilă cu Stema de Stat și denumirea sa în limba de stat, de formulare cu antet.

Mai mult, Agenția exercită monitorizarea și asigură realizarea prevederilor legislației, actelor normative naționale și actelor internaționale în domeniul transportului auto la care Republica Moldova este parte.

Potrivit prevederilor art. 407 alin.(1) Cod Contravențional contravențiile prevăzute la art.197 alin. (1)-(10), (12)-(16), (17)-(26), art.198-200, 204, 206, 207, 221¹ și art. 224 alin.(1)-(9) se constată de organele de specialitate ale administrației publice în domeniul transportului rutier, electric, feroviar și naval, cu dreptul de aplicare a măsurilor procesuale de constrângere.

Totodată conform art. 407 alin. (2) lit. a) Cod Contravențional sunt în drept să constate contravenții, să aplice sancțiuni și măsuri procesuale de constrângere în transportul rutier și electric- șefii serviciilor abilitate cu funcții de control și adjuncții lor, precum și inspectorii abilitați cu funcții de control.

Aționând în conformitate cu prevederile art. 386 Cod contravențional, procurorul, depistând că Dubenco Vasile, în nouă cazuri nu a sesizat autoritatea competentă despre încălcarea art. 197 alin. (14) din Cod contravențional, a inițiat pe fiecare caz omis de Dubenco Vasile 9 procese contravenționale pe care le-a trimis pentru examinare Agenției Naționale Transport Auto.

Astfel, prin acțiunile intenționate ale lui Dubenco Vasile la Bugetul de stat nu au fost încasate amenzile pentru încălcările depistate și anume sumele între 3600-106.200 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror și de Șeful Direcției Generale Administrare Fiscală Nord, Tatiana Neghina, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoriai Edineț, sediul Ocnîța, din 17 mai 2018.

3.1 Procurorul a solicitat casarea sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie recunoscut culpabil Dubenco Vasile de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod

penal și în baza acestei legi de a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 6000 u.c. cu privarea de dreptul de a deține funcții publice pe un termen de 7 ani. De asemenea de a-l recunoaște vinovat pe Dubenco Vasile de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod penal (episodul Cataranciuc O.) cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 2000 u.c. cu privarea de dreptul de a deține funcții publice pe un termen de 2 ani; a-l recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod penal (episodul Cotorobai Ghenadie) și a-i stabili o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 2000 u.c. cu privarea de dreptul de a deține funcții publice pe un termen de 2 ani; a-l recunoaște vinovat pe Dubenco Vasile de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 1 an cu privarea de dreptul de a deține funcții publice pe un termen de 2 ani. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial de a-i stabili pedeapsă definitivă de 5 ani 6 luni închisoare cu amendă în mărime de 8000 u.c. cu privarea de dreptul de a deține funcții publice pe un termen de 8 ani.

A admite acțiunea civilă formulată de Serviciul Fiscal de Stat și a încasa de la Dubenco Vasile în folosul Bugetului Public National suma de 62.400 lei.

Cheltuieli de judecată în sumă de 37.350 lei legate de efectuarea acțiunilor de urmărire penală a încasa de la inculpat în folosul statului.

În argumentarea cerințelor formulate procurorul-apelant a invocat, că instanța de judecată nu a dat o apreciere obiectivă probelor acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată, luând în acest caz poziția părții apărării și a inculpatului care nu duce responsabilitate pentru declarațiile neveridice făcute în fața instanței, dar a apreciat critic declarațiile martorilor care indicau direct la comiterea infracțiunii de către inculpat, făcând astfel abstracție de la probele pertinente ale părții acuzării, totodată a considerat, că partea motivantă a sentinței vine în contradicție cu dispozitivul acesteia.

Astfel, a indicat apelantul, că din start instanța a menționat, că autocarele "Mercedes" cu XXXXX, condus de Cataranciuc Oleg și de model "Mercedes" cu XXXXX, condus de șoferii Cotorobai Ghenadie la data de 19.08.2016, care au traversat punctul de trecere a frontierei de stat Otaci-Moghiliov Podolisk au fost documentate anume de către inspectorul Vamal, Dubenco Vasile, fapt care este confirmat și prin probele acumulate în cadrul urmăririi penale, probe care nu au fost puse la îndoială și nu au fost contestate de către partea apărării și astfel argumentele ulterioare ale instanței precum că nu este vizibil cui au fost transmiși banii care se aflau în mapa cu documente sunt lipsite de suport, or, anume Dubenco Vasile era inspectorul care a verificat actele și respectiv el a fost cel care a primit mapa în care se afla remunerația ilicită.

Apelantul a mai specificat, că martorul Cataranciuc Oleg atât la urmărirea penală cât și în instanța de judecată a confirmat faptul, că într-adevăr a transmis bani inspectorului vamal, doar că nu îl poate recunoaște din motiv că fața acestuia nu era vizibilă pe ferestra mica a încăperii unde se afla colaboratorul vamal, dar a menționat că banii în cazul dat au fost transmiși inspectorului vamal care a verificat actele și care a acordat liber de vamă. Conform răspunsului oficial emis de către Biroul Vamal anume Dubenco Vasile era

persoana care a documentat la data de 19.08.2016 autocarul "Mercedes" condus de către Cataranciuc Oleg.

Referitor la argumentele instanței precum că nu a fost stabilit cu certitudine de către organul de urmărire penală obiectul infracțiunii și anume nu au fost ridicată suma de bani pretinsa care a fi transmisă de către Cataranciuc Oleg lui Dubenco Vasile precum și nu a fost stabilită suma exactă a pretinsei remunerații ilicite, apelantul a considerat că acestea de asemenea nu releva situația reală, or, în învinuire este indicat faptul, că numărul de pasageri în autocar înmulțit cu 10 lei și reprezintă suma la care se face referire.

Procurorul a menționat și faptul, că martorul Cataranciuc Oleg cu certitudine a indicat că a transmis bani inspectorului vamal care i-a pretins, fapt care a fost confirmat și prin imaginea video ridicată de la postul vamal Otaci în care se vedea cum ultimul număra banii și-i plasa în documentele pe care ulterior le transmite în încăperea vameșului. Deși martorul nu ține minte exact suma pe care a transmis-o în ziua respectivă inspectorului vamal, el a explicat că suma reieșea din taxa de 10 lei pentru fiecare pasager transportat, astfel că în cazul dat acest motiv nu putea fi reținut la emiterea sentinței de achitare.

Apelantul a considerat, că declarațiile martorului Cotorobai Ghenadie, care în instanța de judecată a declarat că nu susține declarațiile date la urmărirea penală, urmau a fi apreciate critic de către instanța de judecată, deoarece ultimul la urmărirea penală cu mână proprie a scris declarațiile sale în care a relatat circumstanțele în care a transmis inspectorului vamal remunerația ilicită, consideră că în instanța de judecată acesta a depus declarații în favoarea inculpatului pentru ca ultimul să fie absolvit de pedeapsa penală.

Procurorul a invocat, că scopul primirii remunerației ilicite în cazul din speță a constatat în grăbirea efectuării controlului vamal și necrearea de impedimente pentru traversarea frontierei, ceea ce a rezultat atât din declarațiile martorilor dar și din probele acumulate în cadrul urmăririi penale, inclusiv imaginile video din care evident se observa faptul, că controlul fizic al mărfurilor este unul superficial și a durat un timp relativ scurt.

Cu referire la capătul de acuzare pe art. 327 alin. (1) Cod penal, apelantul a considerat, că este greșită afirmația instanței precum, că în cazul din speță nu au fost recunoscute în calitate de părți vătămate careva persoane juridice, or, la etapa urmăririi penale a fost recunoscut în calitate de parte vătămată Statul ca persoană juridică, reprezentat de Ministerul Finanțelor, or, potrivit art. 58 Cod civil, persoanele juridice de drept public. Astfel, în cazul din speță persoana juridică căreia i s-au cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor o reprezintă Statul.

Procurorul a indicat, că obligația constatării încălcării referitor la carnetele Interbus îi reveneau inspectorului vamal în baza Hotărârii de Guvern, iar faptul că art.197 alin. (14) Cod Contravențional a fost abrogat nu constituie temei de achitare a inculpatului, însă în cazul în care instanța a constatat că nu există prejudiciu cauzat, fapta urma a fi calificată ca contravenție prevăzută de art. 312 Cod contravențional și nu ca o încălcare disciplinară.

3.2 Sentința a fost contestată cu apel și de către Șeful Direcției Generale Administrare Fiscală Nord, Tatiana Neghina, care a solicitat casarea sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță prin care să fie dispus de a-l recunoaște vinovat pe Dubenco Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal stabilindu-i o pedeapsă penală la

discreția instanței, cu admiterea acțiunii civile înaintată de Serviciul Fiscal de Stat în sumă de 62.400 lei și încasarea de la inculpat în beneficiul statului a sumei de 62.400 lei.

Apelanta considera, că faptele date au generat neatragerea la răspundere contravențională a agenților economici și a persoanelor fizice, care nemijlocit se făceau vinovate de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 197 alin. (14) Cod contravențional, specifica, că prin acțiunile intenționate ale lui Dubenco Vasile, la Bugetul de Stat n-au fost încasate amenzile pentru încălcările depistate, care constituiau 62.400 lei, iar prin acțiunile sale intenționate inculpatul a săvârșit infracțiune prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative: abuz de serviciu pe semnele folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, concludând că prima instanță a examinat cauza penală superficial, unilateral, neobiectiv, n-a luat în considerație probele pertinente, concludente și utile stabilite în rechizitoriu și a emis o sentință de achitare nefondată.

De asemenea a indicat apelanta, că în conformitate cu prevederile art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată, că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 11 martie 2020, apelul declarat de către șeful Direcției Generale Administrare Fiscală Nord al SFS, Tatiana Neghina a fost respins ca depus peste termen. Apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței în latura penală, cu rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, după cum urmează.

În temeiul art. 332 alin. (2) și 391 alin. (2) Cod de procedură penală, procesul penal în privința lui Dubenco Vasile pe art. 324 alin. (4) Cod penal s-a încetat, deoarece fapta constituie contravenție prevăzută de art. 315 Cod contravențional.

În corespundere cu art. 30 Cod contravențional, procesul contravențional în privința inculpatului pe art. 315 Cod contravențional s-a încetat, pe motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale.

În temeiul art. 332 alin. (2) și 391 alin.(2) CPP, procesul penal pe art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal s-a încetat, deoarece fapta constituie contravenție prevăzută de art. 315 Cod contravențional.

În corespundere cu art. 30 Cod contravențional, procesul contravențional în baza art. 315 Cod contravențional s-a încetat, pe motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale.

În temeiul art. 332 alin. (2) și 391 alin. (2) Cod de procedură penală, procesul penal pe art. 327 alin. (1) Cod penal s-a încetat, deoarece fapta constituie contravenție prevăzută de art. 312 Cod contravențional.

În corespundere cu art. 30 Cod contravențional, procesul contravențional pe art. 312 Cod contravențional s-a încetat, pe motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale.

În rest, dispozițiile sentinței referitor la acțiunea civilă, cheltuieli judiciare și corpuri delictive, s-a menținut.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond nu a clarificat obiectiv circumstanțele cauzei, nu a examinat toate probele în ansamblu conform art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, incorect a apreciat probele prezentate și nejustificat a pronunțat sentința de achitare.

Cu referire la cele invocate de instanță în susținerea poziției sale, instanța de apel a menționat faptul, că instanța de fond a constatat, că autocarele "Mercedes" cu XXXXX, condus de Cataranciuc Oleg și de model "Mercedes" cu XXXXX condus de șoferul Cotorobai Ghenadie, la data de 19.08.2016, care au traversat punctul de trecere a frontierei de stat Otaci-Moghiliov Podolisk, au fost documentate anume de către inspectorul vamal, Dubenco Vasile, fapt care a fost confirmat, inclusiv și de inculpat, iar raționamentele instanței precum că, nu este vizibil cui au fost transmiși banii care se aflau în mapa cu documente sunt irelevante, or, anume Dubenco Vasile a fost inspectorul care a petrecut controlul vamal, iar ulterior petrecerii controlului vamal, a primit remunerația ilicită.

Mai mult ca atât, instanța de apel a relevat, că sentința instanței de fond avea un caracter contradictoriu, or, deși în partea descriptivă a sentinței instanța și-a întemeiat soluția sub aspect, că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, în partea dispozitivă instanța a dispus achitarea lui Dubenco Vasile pe toate capetele de acuzare pe motivul lipsei faptei infracționale.

Privitor la cazul Dracescu Ion, instanța de apel a considerat, că acțiunile lui Dubenco Vasile nu cădeau sub incidența art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal. Din probele administrate a rezultat cu certitudine și faptul că, erau nefondate și alegațiile acuzării privitor la faptul, că scopul primirii remunerației ilicite în cazul din speță, consta în grăbirea efectuării controlului vamal și necrearea de impedimente pentru traversarea frontierei, or, rezultând din însăși declarațiile martorului Dracescu Ion, conform cărora suma de bani a fost transmisă în ghișeul vameșului după petrecerea controlului vamal, relatând de asemenea, că despre taxele respective a aflat de la alți colegi, însă nu de fiecare dată achita aceste sume.

Privitor la cazurile Cotorobai Ghenadie și Cataranciuc Oleg, a considerat că acțiunile inculpatului nu cad sub incidența art. 324 alin. (1) Cod penal, din considerentul, că nu s-a confirmat scopul primirii remunerației ilicite în cazul din speță, care potrivit invocărilor acuzării ar consta în grăbirea efectuării controlului vamal și necreării de impedimente pentru traversarea frontierei.

Privitor la declarațiile date în instanța de fond de către Cotorobai Ghenadie, care practic nega toate cele relatate în cadrul urmăririi penale, instanța de apel le-a considerat irelevante cazului, or, veneau în contradicție cu întreg probatoriul administrat la caz, și anume cu declarațiile martorilor Bulican Victor, Cataranciuc Oleg și Dracescu Ion, precum și cu probele scrise cercetate la caz, din care cauză, au fost considerate pertinente și au fost plasate la baza deciziei.

Astfel, din probele administrate și în cazurile date, instanța de apel a conchis cu certitudine faptul că, sunt nefondate alegațiile acuzării privitor la faptul, că scopul primirii remunerației ilicite în cazurile date, consta în grăbirea efectuării controlului vamal și

necrearea de impedimente pentru traversarea frontierei, or, rezultând din însuși declarațiile martorilor Cotorobai Ghenadie și Cataranciuc Oleg rezultă, că sumele de bani au fost transmise în ghișeul vameșului după petrecerea controlului vamal, relatând de asemenea, că au fost cazuri când nu au transmis bani, dar aceasta nu a împiedicat la trecerea frontierei de stat.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că, la data de 19.08.2016, Cotorobai Ghenadie și Cataranciuc Oleg, au transmis sume de bani la ghișeul vameșului, banii fiind transmiși după petrecerea controlului vamal, adică lipsind la caz, scopul special invocat de acuzare - în grăbirea efectuării controlului vamal și necrearea de impedimente pentru traversarea frontierei, adică scopul îndeplinirii – în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă – de către corupt a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză.

La caz și instanța de fond corect a statuat lipsa scopului special, notând, că din secvențele video vizualizate în ședința judiciară se vede clar cum inculpatul verifică autocarele, secția de bagaj, controlează minuțios gețile pasagerilor, deschide bagajele, întru îndeplinirea obligațiilor de serviciu.

În același context, în susținerea poziției sale, instanța de apel a indicat, că infrațiunea de corupere pasivă poate fi comisă doar cu intenție directă, întrucât scopul infrațiunii este unul special, având o natură alternativă.

Astfel, instanța de apel a notat că în lipsa unei pretinderi (estorcări), precum și a unui scop special, acțiunile lui Dubenco Vasile (cazul Drăcescu Ion), calificate de acuzare în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal urmau a fi încadrate în baza art. 315 Cod contravențional. Similar, în lipsa scopului special, și acțiunile inculpatului (cazurile Cotorobai Ghenadie și Cataranciuc Oleg), calificate de acuzare în baza art. 324 alin. (1) Cod penal, urmau a fi încadrate în baza art. 315 Cod contravențional.

Instanța de fond eronat a concluzionat, că nu intra în atribuțiile inspectorului vamal verificarea filelor de control din carnetele Interbus, nefiind specificată o așa atribuție în fișa de post, or, conform prevederilor pct. 39 al Hotărârii Guvernului RM „Cu privire la aprobarea Regulamentului pentru implementarea Acordului Interbus”, nr .456a din 24.04.2007, controlul utilizării foilor de parcurs pentru agenții transportatori înregistrați în Republica Moldova: dacă foile de parcurs (INTERBUS) sânt completate la toate rubricile conform cerințelor stabilite și datele indicate în ele corespund datelor de facto, inspectorul confirmă verificarea acestora în rubrica 9, prin aplicarea semnăturii și ștampilei, cu indicarea datei, denumirii postului, face însemnările corespunzătoare în registru după care permite ca autobuzul să-și continue cursa; în cazul depistării încălcărilor, inspectorul întocmește actul corespunzător, anulează foile de parcurs MDI, MD2 (INTERBUS) cu mențiunea respectivă în rubrica 9 a acestora și în registru, recomandă agentului transportator să completeze alte foi de parcurs după care permite trecerea autobuzului pentru efectuarea de mai departe a cursei. Actul cu anexarea foi de parcurs MD2 și a filei de control se prezintă în decurs de trei zile la oficiul central al organului competent.

Astfel, a conchis instanța de apel că instanța de fond corect a statuat, că prin hotărârea Curții Constituționale a fost declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” din alineatul (1) art. 327 Cod penal, însă eronat a conchis, că nu au fost recunoscute

ca părți vătămate careva persoane juridice, or, potrivit materialelor cauzei ca parte vătămată a fost recunoscut statul prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat care a și înaintat pretenții de ordin material.

În același context, instanța de apel a indicat, că concluzia instanței de fond bazată pe faptul, că lipsa persoanelor juridice cărora nu li s-au cauzat prejudicii materiale duce la inexistența faptei infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, inculpatul urmând a fi achitat, totodată indicând, că încălcarea admisă de Dubenco Vasile, care nu a depistat neajunsurile la îndeplinirea foilor interbus nu prezintă gradul de intensitate necesar aplicării unei pedepse penale, fiind prevăzute și alte tipuri de pedepse, este una controversată, care nu poate fi menținută, deoarece, inițial instanța se axează pe faptul, că atribuțiile în cauză nu intră în obligațiunile de serviciu a inspectorului vamal, ulterior indică, că nu există fapta infracțiunii deoarece lipsesc persoanele juridice cărora li s-ar fi cauzat prejudiciu (cu toate că în așa caz ar lipsi elementele infracțiunii), ca în final să rezume, că încălcarea admisă de Dubenco Vasile, nu prezintă gradul de intensitate necesar aplicării unei pedepse penale, omițând să verifice prezența unei derogări contravenționale.

Totuși, instanța de apel a conchis că sunt nefondate alegațiile acuzării precum că, acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 327 alin. (1) Cod penal, or, în cadrul examinării cauzei penale în ordine de apel, nu a fost dovedită existența urmărilor prejudiciabile și anume a daunelor în proporții considerabile cauzate statului, reprezentat la caz de Serviciul Fiscal de Stat.

Colegiul penal al instanței de apel a menționat că infracțiunea prevăzută la art. 327 Cod penal este o infracțiune materială și se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Potrivit concluziilor de învinuire aduse se indică, că prin acțiunile intenționate ale lui Dubenco Vasile la bugetul de stat nu au fost încasate amenzile pentru încălcările depistate și anume sumele între 93.600-106.200 lei. În prim aspect, s-a notat că, dauna cauzată interesului persoanei juridice trebuie să fie efectivă și determinată, fapt ce nu persistă la caz, or, sintagma folosită de acuzare ”*sumele între 93600-106200 lei*”, nu este o sumă efectivă, fiind și nedeterminată, care rezultă din careva calcule matematice, efectuate cu caracter deductiv, rezumându-se la faptul, că sumele date ar fi fost încasate, dacă inspectorul vamal ar fi remis materialele ANTA, iar ultimii ar fi perfectat procese verbale contravenționale transportatorilor, care ar fi achitat amenzile stabilite de instanțele de judecată, în caz că ar fi fost recunoscuți vinovați.

În aspectul doi, s-a ajuns la concluzia că în lipsa a careva dubii rezonabile, că chiar dacă suma prejudiciului ar fi una determinată, ”*sumele între 93600-106200 lei*”, cu care operează acuzarea, nu constituie daună în proporții considerabile pentru Bugetul de stat.

În același context, sintagma ”*daune în proporții considerabile cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*”, utilizată în dispoziția art. 327 Cod penal, nu se caracterizează prin perfecțiune, fiind vagă, echivocă, interpretabilă, iar în cazul persistenței îndoielilor privind caracterul considerabil al daunelor cauzate, urmează aplicarea art. 312 Cod contravențional.

Astfel, fiind coroborate în ansamblu probele și argumentele expuse mai sus, instanța de apel a ajuns la concluzia, că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, după cum au fost încadrate acțiunile inculpatului de către organul de urmărire penală, lipsind latura obiectivă, condiție care potrivit prevederilor art. 332 alin. (2) în coroborare cu art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală, impune necesitatea încetării procesului penal, pe motiv că fapta inculpatului constituie contravenție prevăzută de art. 312 Cod contravențional.

Privitor la latura civilă, instanța de apel a conchis că instanța de fond corect a respins acțiunea civilă înaintată de către Serviciul Fiscal de Stat privind încasarea de la Dubenco Vasile în beneficiul statului a 62.400 lei, ceea ce constituie suma a 6 amenzi neachitate de contravenienți pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art. 197 alin. (14) Cod contravențional, suplimentar a indicat, că suma solicitată spre încasare nu este o sumă efectivă, fiind una presupusă, care rezultă din careva calcule matematice, efectuate cu caracter deductiv, rezumându-se la faptul, că suma dată ar fi fost încasată, dacă inspectorul vamal ar fi remis materialele ANTA, iar ultimii ar fi perfectat procese verbale contravenționale transportatorilor, care ar fi achitat amenzile stabilite de instanțele de judecată, în caz că ar fi fost recunoscuți vinovați.

Cât privesc alegațiile acuzării cu privire la solicitarea de încasare de la inculpat a cheltuielilor de judecată în cuantum de 39.476 lei, sumă care n-a fost desfășurată de acuzare, dar care probabil ar fi formată din salariul procurorului, cheltuieli de birotică, salariul ofițerului de urmărire penală, s-a menționat că instanța de fond corect a făcut referire la prevederile art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală, indicând că cheltuielile care se invocă nu cad sub incidența prevederilor legale, urmând a fi respinsă solicitarea în cauză ca nefondată.

În latura corpurilor delictive, sentința n-a fost contestată, instanța de apel considerând inoportun de a se referi la acest aspect.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului și Șeful adjunct al Direcției generale administrare fiscală Nord al SFS, Oboroc Anna au atacat-o cu recursuri ordinare.

6.1 Avocatul Dorfman Igor a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei cu menținerea sentinței din motiv că apelul a fost admis greșit.

În motivare recurentul a indicat că, la cazul Dracescu Ion, instanța de apel a considerat că acțiunile lui Dubenco Vasile nu cad sub incidența art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, dat fiind faptul, că nu s-a confirmat faptul extorcării de la Dracescu Ion a sumei de bani incriminate, însă totodată recunoaște faptul că Dubenco Vasile ar fi primit suma de bani. Astfel, la acest capăt de acuzare, instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor administrative, or declarațiile lui Dracescu Ion nu și-au găsit confirmare prin careva alte probe obiective.

Referitor la cazul Cotorobai Ghenadie și Cataranciuc Oleg, instanța de apel a criticat declarațiile depuse de către Cotorobai Ghenadie, că vin în contradicție cu probatoriul la caz și anume declarațiile martorilor Bulican Victor, Cataranciuc Oleg și Dracescu Ion. O astfel

de apreciere, demonstrează că instanța de apel nu a studiat probele administrative de instanța de fond, care le-a dat o apreciere corectă.

Cu referire la capătul de acuzare în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, instanța de apel doar a menționat că prima instanță eronat a conchis, că potrivit materialelor cauzei, nu au fost recunoscute ca parte vătămată careva persoane juridice. De asemenea, sunt nefondate alegațiile acuzării, precum că acțiunile inculpatul întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, or în cazul examinării cauzei penale în ordine de apel, nu a fost dovedită existența urmărilor prejudiciale.

În legătură cu cele expuse, reieșind din poziția de nevinovăție a inculpatului, de lipsa în materialele cauzei penale deferite justiției, cât și din lipsa constatării careva probe ce ar demonstra comiterea de către inculpat a careva acțiuni ilegale de ordinea celor de care a fost acuzat, consideră că unica soluție este menținerea achitării pe capătul acuzării ce se referă la art. 327 alin. (14) Cod penal.

6.2 Șefului adjunct al Direcției generale administrare fiscală Nord al SFS, Oboroc Anna a depus recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, solicitând remiterea cauzei spre o nouă rejudecare în instanța de apel.

În motivare a indicat că, instanța de apel a dat prioritate declarațiilor inculpatului, ignorând total probele prezentate. Curtea a constatat că, potrivit prevederilor legale enunțate, daunele care se înscriu în limitele dintre daunele în proporții mari urmează a fi încadrate, după caz, ca fiind esențiale sau considerabile. Tratând eronat categoria daunelor cauzate ca nefiind considerabile, instanța de apel a recalificat acțiunile comise de făptuitor conform dispozițiilor art. 312 Cod contravențional.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurilor depuse, menționând că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind declarate peste termen.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Din actele cauzei se constată că avocatul Dorfman Igor, la 10.07.2020, a depus recursul ordinar. Aceasta fiind recepționată la 13.07.2020 cu numărul de intrare 01.1450 din 13.07.20. Al doilea recurs din partea Șefului adjunct al Direcției generale administrare fiscală Nord al SFS, Oboroc Anna a fost depus la 31.07.2020 prin poșta electronică și la 05.08.2020 a fost expediată prin Oficiul Poștal actele originale.

Una din cerințele obligatorii, la depunerea recursului, se referă la respectarea termenului de declarare a acestuia de către titularii cererii respective. În corespundere cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Ca atare, termenul de recurs are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita

calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În același context se relevă că, potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală: *„în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.”*

Reieșind din actele cauzei se constată că decizia instanței de apel, contestată de recurent, a fost pronunțată la 11 martie 2020, pronunțarea deciziei motivate a fost pe data de 08 aprilie 2020. La ședința de judecată din 11.03.2020 a fost prezent avocatul inculpatului Dorfman Igor și inculpatul, care au făcut cunoștință cu dispozitivul și au fost anunțați de data pronunțării deciziei motivate (vol.-III, f.d.- 149). Conform procesului-verbal din 08.04.2020, nici una din părți nu a fost prezentă, însă conform scrisoarea din 29.04.2020 a fost expediată copia deciziei în adresa inculpatului și apărătorul acestuia (vol.-III, f.d. 179).

În baza Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17.03.2020, a fost declarat stare de urgență pe tot teritoriul țării, pentru perioada 17.03.2020- 15.05.2020.

În baza Dispoziției nr. 1 din 18.03.2020 a Comisiei pentru situații Excepționale a Republicii Moldova, *termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele penale, cu excepția celor judecate potrivit prezentei hotărâri, se întrerup, urmând ca de la data încetării stării de urgență să înceapă să curgă un nou termen, de aceeași durată. Fac excepție cele judecate potrivit prezentei hotărâri.*

Reieșit din cele menționate anterior, decizia instanței de apel din 11.03.2020 are ca termen de depunere a recursurilor ordinarea data de 10.04.2020. Iar conform Dispoziției nr. 1 din 18.03.2020 a Comisiei pentru situații Excepționale, termenul a expirat pe 14.06.2020.

Recursul avocatului Dorfman Igor a fost depuse cu întârziere de o lună de la noua limită stabilită de lege, iar motivul privind situația sănătății sale nu este unul ce ar permite implicarea instanței de recurs în examinarea admisibilității cauzei penale, în situația în care nemijlocit inculpatul nu a folosit posibilitatea de a contesta decizia Curții de Apel.

Același argument se referă și la recursul Șefului adjunct al Direcției generale administrare fiscală Nord al SFS, Oboroc Anna ce a fost depus prima dată la 05.08.2020, fără a descrie motivul depunerii tardive a recursului.

Potrivit art. 319 alin. (2) Cod de procedură penală, *partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la vreunul dintre aceste termene.* Din conținutul acestei norme, se desprinde faptul că, dacă partea, cunoscând despre data următoarei ședințe, nu se prezintă la aceasta, consecințele neprezentării îi sunt imputabile, iar despre rezultatele ședinței partea urmează a se documenta individual. Or, cele consemnate supra sunt subsecvente și speței date, adică faptul că inculpatul nu s-a prezentat la ședința de judecată la care a fost pronunțat dispozitivul și decizia integrală a instanței de apel, nu îl absolvă de a declara în termen recursul ordinar.

În același context, este important de a menționa că, la pronunțarea hotărârii integrale

legea nu solicită obligatoriu prezența părților, iar pentru părțile care nu s-au prezentat la pronunțarea hotărârii, se consideră că au luat cunoștință de conținutul hotărârii motivate la data pronunțării, mai mult că hotărârile se plasează pe portalul web al instanței de judecată, astfel devenind publice pentru toți. Călăuzitoare în acest sens este și practica judiciară, potrivit căreia s-a statuat că neprezentarea părților, care au fost legal citate la ședința de judecată, dar s-au eschivat de a se prezenta, termenul de atac și pentru acestea oricum se calculează din momentul pronunțării hotărârii integrale.

Pe cale de consecință, având în vedere cele consemnate supra, Colegiul reține că, în cauza deferită judecătii, termenul de declarare a recursului a fost omis de către recurent, respectiv argumentele aduse de acesta în cererea de recurs nu vor fi preluate pentru examinare, partea fiind decăzută din dreptul de a exercita această cale de atac.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat de avocatul inculpatului, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului și a Șefului adjunct al Direcției generale administrare fiscală Nord al SFS, Oboroc Anna, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 martie 2020, în cauza penală privindu-l pe Dubenco Vasile XXXXX, ca fiind declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 septembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion